U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **A. Z.,** zastoupený JUDr. Annou Doležalovou, MBA, advokátkou se sídlem Štěpánská 633/49, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, ve věci žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 10. 2014, č. j. OAM-162/ZA-ZA14-K07-2014, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 4. 4. 2016, č. j. 29 Az 39/2014 – 131,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Odměna advokátky JUDr. Anny Doležalové, MBA **se určuje** částkou 3400 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 4. 4. 2016, č. j. 29 Az 39/2014 – 131, zamítl žalobu podanou žalobcem (dále jen „stěžovatel“) proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 24. 10. 2014, č. j. OAM-162/ZA-ZA14-K07-2014, kterým ministerstvo rozhodlo o neudělení mezinárodní ochrany stěžovateli podle § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)

[3] Nejvyšší správní soud, po konstatování přípustnosti kasační stížnosti, se ve smyslu § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

[4] Přesahem vlastních zájmů stěžovatele, který ve věcech azylu jedině vede k meritornímu projednání kasační stížnosti, je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je, kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce, pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.

[5] O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v případě, že se kasační stížnost týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu nebo jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, přičemž rozdílnost v judikatuře může nastat na úrovni krajských soudů i Nejvyššího správního soudu. Kasační stížnost tedy bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je na místě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně. Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O takové pochybení se může jednat především tehdy, nerespektoval-li krajský soud ustálenou judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu nebo krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. V této souvislosti je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že pokud by k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení, především procesního charakteru, proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby byla důvodem přijatelnosti kasační stížnosti.

[6] Z výše uvedeného vyplývá, že je v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu, aby uvedl, v čem spatřuje, v mezích kritérií přijatelnosti popsaných výše, v konkrétním případě přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by měl Nejvyšší správní soud jeho kasační stížnost věcně projednat.

[7] Pokud se jedná o námitku nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu, lze odkázat na judikaturu Nejvyššího správního soudu, zejména rozsudky ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75, publ. pod č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 16. 12. 2008, č. j. 1 Ao 3/2008 - 136, publ. pod č. 1795/2009 Sb. NSS. V daném případě krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu všech žalobních námitek a posuzoval relevanci stěžovatelem uváděných skutečností s ohledem na kritéria pro udělení mezinárodní ochrany. Rozhodnutí ministerstva vycházelo z dostatečně zjištěného skutkového stavu v návaznosti na tvrzení stěžovatele ve správním řízení. V odůvodnění napadeného rozhodnutí ministerstvo vypořádalo všechny azylově významné důvody ve vztahu ke všem ustanovením zákona o azylu upravujícím možnost a podmínky udělení mezinárodní ochrany.

[8] Namítl-li v této souvislosti stěžovatel konkrétně, že nebyla vůbec vypořádána žalobní námitka týkající se nepřístojně dlouhé doby trvání správního řízení, pak Nejvyšší správní soud uvádí, že z odůvodnění napadeného rozsudku vyplývá (byť v namítané části stručně), že krajský soud projednávanou věc řádně přezkoumal. Nadto je třeba poukázat na rozsudek ze dne 30. 10. 2003, č. j. 6 A 171/2002 - 3, v němž Nejvyšší správní soud vyslovil závěr, že „*... průtahy v řízení nemají relevanci z hlediska zákonnosti napadeného rozhodnutí, neboť průtahy v řízení lze charakterizovat jako nečinnost státního orgánu, kde procesní ochrana proti této nečinnosti musí směřovat k tomu, aby tato nečinnost skončila, tj. aby státní orgán ve věci jednal a rozhodl. Již z povahy věci proto není možno zrušit vydané rozhodnutí státního orgánu – tedy vyústění jeho procesní aktivity ve formě vydání individuálního právního aktu - pouze z důvodu namítaných průtahů v řízení, neboť takový postup by odporoval samotné logice takto namítané protizákonnosti.*“ V daném případě přitom nebylo důvodu se jakkoliv od tohoto právního názoru odklonit. Stěžovatelem uplatněná námitka nemůže vést k závěru o přijatelnosti kasační stížnosti.

[9] Další námitky stěžovatele se týkaly jeho nesouhlasu se závěry krajského soudu ohledně nástupu k výkonu vojenské služby na Ukrajině, posouzení konfliktu na Ukrajině, vyváženosti použitých informací o Ukrajině, rodinné situace stěžovatele a možnosti vnitřního přesídlení.

[10] K otázce odmítání nástupu k výkonu základní vojenské služby se Nejvyšší správní soud vyjádřil v rozsudku ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 – 49 tak, že „*Odmítání nástupu k výkonu základní vojenské služby, která je ve státě původu povinná, nelze bez dalšího považovat za důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., zvláště není-li takové odmítání spojeno s reálně projeveným politickým přesvědčením nebo náboženstvím.*“ Samotné odmítání vojenské služby tedy odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu ještě nezakládá, a to ani tehdy, pokud by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu. Branná povinnost je totiž sama o sobě zcela legitimním požadavkem každého státu kladeným na jeho občany (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 – 44 nebo usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 8. 2015, č. j. 6 Azs 113/2015 – 30, ze dne 17. 6. 2015, č. j. 6 Azs 86/2015 – 31, ze dne 22. 7. 2015, č. j. 2 Azs 160/2015 – 43 nebo ze dne 10. 9. 2015, č. j. 2 Azs 175/2015 – 34).

[11] V daném případě stěžovatel uvedl, že by mohl být nucen bojovat proti své rodině, neboť ta smýšlí, na rozdíl od něj, „prorusky“. Z tohoto tvrzení však nikterak nevyplývá, že by rodina stěžovatele byla jakkoliv aktivně zapojena do vojenských operací probíhajících na Ukrajině. Názorové směřování stěžovatelových příbuzných, ať už politické či jiné, přitom představuje zcela interní záležitost rodiny, přičemž obecné konstatování stěžovatele, že po nástupu do ukrajinské armády bude donucen bojovat právě proti svým příbuzným (tj. civilnímu obyvatelstvu), je pouze jeho ničím nepodložená fabulace, která nezakládá důvod pro udělení azylu. Z informací o zemi původu stěžovatele, jež jsou obsaženy ve správním spisu, pak nevyplývá ani to, že by byl stěžovatel v rámci výkonu vojenské služby na Ukrajině nucen podílet se na bojových akcích mezinárodním společenstvím obecně odmítaných, jako je např. genocida, etnické čistky, kruté vedení války proti civilnímu obyvatelstvu či vraždění zajatců.

[12] Co se týče posouzení samotného konfliktu na Ukrajině, Nejvyšší správní soud v této souvislosti odkazuje na rozsudek ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 – 68, v němž byl vysloven závěr, že *„v případě konfliktu nemajícího charakter totálního konfliktu musí žadatel prokázat dostatečnou míru individualizace, a to např. tím, že prokáže, (1) že již utrpěl vážnou újmu nebo byl vystaven přímým hrozbám způsobení vážné újmy; (2) že ozbrojený konflikt probíhá právě v tom regionu jeho země původu, ve kterém skutečně pobýval, a že nemůže nalézt účinnou ochranu v jiné části země; či (3) že jsou u něj dány jiné faktory (ať už osobní, rodinné či jiné), které zvyšují riziko, že terčem svévolného (nerozlišujícího) násilí bude právě on.“*

[13] Na Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá. Rovněž tak nelze odhlédnout od skutečnosti, že místem pobytu stěžovatele na území Ukrajiny bylo město Oděsa, které je v jižní části země a v místě poněkud vzdáleném od konfliktních oblastí. Třebaže ve velmi nedávné minulosti se i zde odehrály určité krátkodobé konflikty mezi zastánci ukrajinské celistvosti a zastánci autonomie či odtržení východních oblastí Ukrajiny, brzy se uklidnily a oblast nepřestala být pod kontrolou ukrajinské vlády a spojená se zbytkem ukrajinského území. Nejvyšší správní soud proto nepovažuje poukaz stěžovatele týkající se vnitřních nepokojů na východní Ukrajině za přiléhavý, neboť je obecně známo, že jižní část Ukrajiny nebyla vojenskými událostmi přímo zasažena (resp. je po krátkém období určitých střetů již delší dobu stabilizovaná), a nelze tudíž dovozovat, že by zde stěžovateli hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy.

[14] V tomto kontextu Nejvyšší správní soud dále poukazuje na svou konstantní judikaturu, z níž plyne, že tam, kde je to reálně možné, *„[l]okální problémy jsou řešitelné vnitřním přesídlením. Koncept vnitřní ochrany je jen vyjádřením zásady subsidiarity mezinárodní ochrany“* (srovnej usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 3. 2012, č. j. 2 Azs 29/2011 – 70, usnesení ze dne 8. 3. 2012, č. j. 7 Azs 3/2012 – 44, a usnesení ze dne 29. 5. 2014, č. j. 6 Azs 22/2014 - 61). Z obsahu správního spisu, konkrétně z Informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 1. 8. 2014, č. j. 110105/2014-LPTP, je přitom zřejmé, že *„... možnosti stěhování v rámci Ukrajiny* (mimo oblastí Donbasu a Krymu) *jsou standardní, úřední omezení neexistují.“* V posuzované věci se však stěžovatel rozhodl odjet z Ukrajiny do České republiky, přičemž tak z vlastního rozhodnutí nevyužil možnosti nalézt účinnou ochranu v jiné části svého domovského státu, ačkoli to bylo bez jakýchkoli větších obtíží možné.

[15] Pokud jde o otázku ekonomické situace rodiny stěžovatele v případě návratu do země původu, její irelevanci z hlediska udělení mezinárodní ochrany Nejvyšší správní soud předestřel např. již v rozsudku ze dne 28. 11. 2003, č. j. 4 Azs 24/2003 – 68, v rozsudku ze dne 30. 10. 2003, č. j. 3 Azs 20/2003 – 43, v rozsudku ze dne 7. 8. 2007, č. j. 5 Azs 15/2007 – 79, nebo v usnesení ze dne 18. 7. 2013, č. j. 4 Azs 40/2012 – 26.

[16] Stěžovatel v kasační stížnosti rovněž namítl, že krajský soud vycházel pouze z oficiálních zpráv, které však neobsahují *„vyvážené informace“*. Nejvyšší správní soud konstatuje, že se obecně k používání informací o zemi původu vyjádřil již v usnesení ze

dne 2. 9. 2010, č. j. 1 Azs 22/2010 – 74, tak, že *„při používání informací o zemích původu je nutné dodržovat následující pravidla. Informace o zemi původu musí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné (srov. Kritéria pro nakládání s informacemi o zemích původu v azylovém řízení, in: GYULAI, G.: Country Information in Asylum Procedures: Quality as a Legal Requirement in EU, Budapest, 2007)*“. V daném případě má Nejvyšší správní soud za to, že jak zdroje, tak zjištěné informace, z nichž krajský soud (resp. i žalovaný správní orgán) vycházel, splňují všechny výše uvedené požadavky. Zároveň nevyvstala žádná okolnost, která by zakládala důvod pochybovat o objektivitě a relevanci informací obsažených v dokumentech, z nichž bylo při posouzení předmětné věci vycházeno. Stěžovatel nadto ani nijak neupřesnil, v čem spatřuje nevyváženost a neobjektivnost informací obsažených ve zprávách Ministerstva zahraničních věcí, Zastupitelského úřadu Kyjev, Human Rights Watch, CSR pro Kongres USA, Freedom House, Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE), Evropské komise, Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva a Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky.

[17] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na stížní námitky uvedené v kasační stížnosti a Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[18] Proto Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost stěžovatele nepřijatelnou, a z tohoto důvodu ji odmítl (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

[19] Výrok o nákladech řízení se opírá o ust. § 60 odst. 3 věta první za použití § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

[20] Stěžovateli byla usnesením krajského soudu ze dne 17. 2. 2015, č. j. 29 Az 39/2014 – 28, ustanovena pro řízení před soudem advokátka JUDr. Anna Doležalová. Podle § 35 odst. 8 s. ř. s. platí v takovém případě odměnu advokáta včetně hotových výdajů stát. Zástupkyni stěžovatele náleží podle ust. § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, odměna za jeden úkon právní služby (písemné podání soudu ve věci) ve výši 3100 Kč [§ 11 odst. 1 písm. d) citované vyhlášky] a náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 citované vyhlášky), celkem tedy 3400 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. června 2016

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu